

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8JH-7

K84

GAZMEND
KONGOLI

Fus
Flu
tani
tunues

TREGIME
DHE SKICA
HUMORISTIKE

84-2
K 89.

GAZMEND KONGOLI

MUHAMEDI BREDH ME DËSKA

FUSTANI FLUTURUES

tregime dhe skica humoristike

20298

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

MUHAMEDI BREDH ME DERRA

Disa gojë të liga nisën të flisnin keq për tufën e re të derrave që ishte munduar të krijonte kooperativa, për Muhamedin, edhe për kërrabën e tij. Muhamedi s'i ndahej kërrabës. Ai i ngjante kërrabës dhe kërraba atij. Kur sokëllinte Muhamedi, sokëllinte edhe kërraba. Dhe tufa e derrave i bindej njësoj, si Muhamedit edhe kërrabës. Po gojë të liga nuk bindeshin.

— Edhe Muhamed, edhe me derra! Kjo s'durohet!

— Këta derra të shëmtuar po na trembnin kalamajtë.

— Ajo kërrabë i duhet kthyer atij e t'ia bësh kurrizin më të butë se barkun!

Thashethemet lëkundën edhe kryetarin. Që te mbyllte gojë të liga, ai i tha Muhamedit:

— Ç'dreqin e ke edhe ti këtë emër, o Muhamad?! Sikur ta ndryshoje...

— Punë që s'bëhet — tha Muhamedi — Ç'ka bota me emrin tim?

— E po mirë, të paktën m'i vrit këta dy më të shëmtuarit e m'i gropos dy metra thellë, se nuk shikohen me sy.

— Punë që s'bëhet — tha Muhamedi. — Ky

është kryetari i derrave tanë, ky tjetri është zëvendësi. Ç'kanë bota me turinjtë e tyre, sikur do të bëjnë krushqi me ta!?

Kryetari mbeti keq midis gojëve të liga e gojëve të mira. Dha e mori në kryesi dhe gjeti rrugën e mesme. U vendos t'u jepej 7 kilometra rrugë derrave tutje në fshatin tjetër të kooperativës, që ishte si mënjane. Atje i vendosën në një zabel si të fshehur nga sytë e nga gojë.

Të nesërmen plasi një gurgule në fshat. Ata që s'kishin mbyllur sy gjithë natën nga kjo ekspeditë e jashtëzakonshme, nuk mbyllën gojë edhe tërë ditën.

— Ç'domethënë kjo? Për klimë i prunë derrat këtu?

— Jo, s'kemi nge të na hanë derrat fëmijët!

Muhamedi me kërrabë në qafë përgjegjëj shtruar:

— Ndreçni gojën, ore! Nuk hanë derrat fëmijët, po fëmijët do të hanë derra e do të bëhen buçko.

— Do të marrim hijen e derrave — ankohej **ndonjë**.

Por Muhamedi, që kishte mësuar nga veterineri i kooperativës shumë gjëra për derrat, shpjegonte:

— E keni gabim. Nga studimet e fundit del se derri është nga kafshët më inteligjente.

— O po na qelbën dynjanë këta derra! — ngulte këmbë ndonjë tjetër.

— Gabim! — kundërshtonte Muhamedi — Hajdeni e shikoni me sytë tuaj. Derri, në çdo stallë që ta vendosësh, cakton vetë një cep të veçantë për... Kurse lopa jo. Derri është më i kulturuari, o vëllëzër.

Mirëpo kush e dëgjonte Muhamedin!

— Ç'është ky dreq Muhamed kështu, që mban leksione për derrat!? S'ka turp të turpërohet e t'i nxihet faqja!

Me njerëzit sikur s'po u shkonte gojëve të liga, por derrat ama i vunë përpara e i shpërngulën, me gjithë Muhamed e me gjithë kërrabë.

Muhamedi me derrat përpara e la vrapin në fshatin më të largët të kooperativës. U shtynë edhe 5 kilometra të tjerë derrat brenda muajit. U bënë telef. U ligën e u shëmtuan më shumë. Iu rrit qimja e u dolën brinjët. Njëri theu këmbën rrugës dhe Muhamedi i lidhi një copë hu si patericë.

Kur e panë në fshatin më të largët tufën e derrave, disa nisën të gajaseshin.

— Ç'është ky derr me patericë?

Muhamedit i kishte ardhur në majë të hundës.

— Atë e dua më fort nga të gjithë dhe më vjen keq ta ther e ta ha njëherësh. Prandaj i këpus nga një copë e nga një copë. Fillova me njerën këmbë — thoshte ai.

Më së fundi derrat u vendosën në një stallë të vjetër rrëzë kodrës. U caktuan edhe 7-8 hektarë tokë për t'u mbjellë me jonxhë, tërfil e panxhar. Por një ditë derrat u gdhinë të rrethuar.

S'u kishin lënë asnjë pëllëmbë tokë. Deri në rrëzë të stallës tokat u mbollën me lloj-lloj kulturash, vetëm me nga ato që hanë derrat, jo.

— Shiko, se bëjnë këmbë derrat jashtë e na pri-shin të mbjellat, pa ti di! — e kërcënuan Muhamedin.

Muhamedi me vrap shkoi në kryesi.

— Derrat! Janë izoluar derrat!

— E po mjaft, de! Na hëngre shpirtin me derrat!
Oj, derrat sot, derrat mot, si s'mori fund ky avazi i
derrave?! — u nxeh dikush nga ata të kryesisë.

Më në fund u vendos të hapej një rrugicë nga
dera e stallës që të hynin e të dilnin derrat njëshkolonë
tutje buzë përroit. Bëri ç'bëri Muhamedi e i disiplinoi
derrat. Po do ti, një ditë zëvendësi i kryetarit të tufës
nuk duroi më atje buzë përroit dhe mori yrysh e shkoi
u fut në një blok mandarinash. Më t'iu vunë prapa qen,
kalamaj e rojtarë e sill me gur e bërtit e shaj, sa atij
iu thyen këmbë e brinjë. E pa Muhamedi që zëvendësi
po rrotullonte sytë nga dielli dhe i futi thikën. I erdhi
keq sa s'bëhet më, por i erdhi edhe një çikë mirë. Dy
vjet kishte kooperativa me tufë derrash, po asnjera nga
mensat s'ua kishte ndjerë jo lezetin, por as erën!

Mirë zëvendësit, por as kryetarit e as të tjerëve
s'po u ecte mbarë. S'u zinte më dhëmbi as mbeturinat
e misrit. Dy prej tyre ua lanë shëndenë të tjerëve. Erdhi
zooveterineri t'u bënte autopsinë. I kërkoi njërit një thikë.

— Nuk kam.

— Po bukën në shtëpi, me se e pret?

— E thyej me duar.

— Po shalqinin?

— E çaj në gur.

Zooveterineri mori e i çau derrat me një drapër.
Mbasi mbaroi punë, lau duart me sapun dhe ia ktheu të zotit.

— Hidhe, se s'më hyn në punë! — tha ai i sapunit.

Muhamedi tha:

— Thonë kot «inat derri»!

S'ishte e thënë t'u ecte mbarë as Muhamedit, as derrave, as kërrabës së tij.

— Më mirë ta dorëzoj kërrabën, o shoku zooveteriner.

— Mos u dorëzo, Muhamed.

— S'dorëzohem unë, por po dorëzohen derrat — tha Muhamedi.

Kështu erdhi një ditë që se kush u ngrit me vullnet «të mirë» dhe deshi të zbatonte fjalët: «Nëse lopa është fabrikë qumshti, derri është fabrikë mishi.»

— O burra — tha — që të plotësojmë planin e mishit!

Pa një, pa dy i hipën derrat në karrocerinë e maqinës. Nga shpejtësia se mos vinte ndonjë urdhër dhe e prapësonte këtë punë të paqme, mbreti i derrave ra në përrua në një gropë të thellë me ujë e me llucë. Si t'ia bëjmë e ku t'ia bëjmë?

— Ta rimorkiojmë!

Nxorën kavon.

— Nga ta lidhim? Për qafe mbytet, për këmbe i shqyhet kofsha...

— Për mesi!

— Hajt për mesi!

E lidhën për mesi. E tërhoqën. Gërhitjet e mbretit llahtarisen dynjanë. Por më në fund mbreti u përplas në karroceri. Kësaj radhe derrat me mbretin e tyre të lerosur e të katranosur shpëtuan nga marshimet kalitëse. U ndanë të mallëngjyer, me lot e përqafime nga Muhamedi i tyre i dashur. Dhe të krekosur, por të heshtur, i përshkuan kilometrat me maqinë. Më së fundi peripecive po u vihej kapak me një udhëtim të këndshëm. Por s'ishte e thënë që t'i jepnin fund jetës me këtë gëzim në zemër. Kur arri-

tën në grumbullim, shoqëruesit vunë re se ishte zhdukur mbreti.

— E nga u tret ai derro mbret i shëmtuar?

Mbasi zbriti tufa, mbreti u gjend midis karroce-
risë me këmbë nga dielli.

S'dihet nga e pat, e nga e gjeti. Nga malli për Muhamedin e kërrabën, nga havaja, apo nga përbuz-
ja e njerëzve, pse ishte aq i shëmtuar? Shkurt, plasi
prej së keqes.

Por e keqja nganjëherë ka edhe të mirën pas.
Mbarimi i derrave, ngjalli shqetësime në kooperati-
vë.

— Cili qe ai qesharak që dha këtë urdhër qesha-
rak?

— Cilat janë ato gojë të liga që u hapën çorap
dhe telëndisën rrugë pa rrugë Muhamedin me gjithë
derra?

— Kush ia vuri këtë njëllë kooperativës sonë?

...Dhe sot e kësaj dite vazhdojnë kritika e auto-
kritika në kooperativën e Muhamedit. Duket s'i është
mbushur qypi ende ndonjërit prej atyre që s'duan
s'i shohin me sy derrat. Por ama Muhamedit i është
bërë qejfi pishë. Me kërrabën në sup ai sokëllin sa
majtas e djathtas krenar për tufën e re të derrave,
që e krijoi përsëri dhe po e shton e shumon për shta-
të palë qejfe!

...Dhe sot e kësaj dite vazhdojnë kritika e auto-
kritika në kooperativën e Muhamedit. Duket s'i është
mbushur qypi ende ndonjërit prej atyre që s'duan
s'i shohin me sy derrat. Por ama Muhamedit i është
bërë qejfi pishë. Me kërrabën në sup ai sokëllin sa
majtas e djathtas krenar për tufën e re të derrave,
që e krijoi përsëri dhe po e shton e shumon për shta-
të palë qejfe!

VËLLEZËRIT ZYLALË

Me të shkelur në prak të vatrës së kulturës, një-
rëzit m'u mblodhën grumbull:

— Shoku fotograf, unë desha të bëja një pozë
me të fejuarën...

— Po nuk përtove, ja, këtu afër e kam shtëpinë
unë, të na nxjerrësh familjarisht...

— Ne jemi grupi artistik i fshatit. Shkrepe një
herë këtu përpara vatrës së kulturës! Mblidhuni ju,
ore!

— Po fotografi për diploma bën ti, shoko?

Mezi ua preva vrullin:

— Vëllezër, nuk bëj fotografi unë. Kam ardhur
për një ekspozitë. Ku është përgjegjësi i vatrës, ju
lutem?!

— Si, ore, për ekspozitë?

— Përton ti, o vëlla, apo si? Me para në dorë të
themi.

— Po aparatën në qafë pse e ke ti?

U mundova edhe një herë t'i sqaroja:

— Unë nxjerr fotografi vetëm për ekspozitë.

— Shiko, shiko! Domethënë këta surretërit tanë
s'qenkan për ekspozitë!

— S'ia mbushim syrin ne!

— E si duhet të jenë ata për ekspozitë, shoko?
Njëri, si duket nga ata të grupit artistik, tha me seriozitet:

— O po këreni rehat tjetrin, se e hutuat! Për ekspozitë kërkon ti, vëlla?

Grumbulli i njerëzve ia plasi gazit. Ai i grupit artistik duhej të ishte nga ata që nuk u shkon për shtat serioziteti.

Unë nuk njihja asnjëri. Për herë të parë shkelja në atë fshat.

— Po — i thashë.

— Mbaj shënim — tha ai.

Të tjerët përsëri qeshën.

— Asllan Zylalin, ose, po s'ta mbushi syrin ai, të vëllanë, Kapllan Zylalin.

Sa herë fliste ky, të tjerët qeshnin. Nisa të dyshoja dhe e pyeta:

— Kush je ti e cilët janë këta Asllanër e Kapllanër?

— Unë jam këtu në vatër — tha ai — kurse Asllani e Kapllani, domethënë dy vëllezërit Zylalë janë tamam për ekspozitë, ashtu siç i kërkon ti.

— O po ku punojnë, të shkretën?! — thashë unë i mërzhitur, se më dukej sikur po rrihja kot ujë në havan.

— Asllani është artist, Kapllani është dhaskal.

— Do t'ju lutesha t'i kërkoni — thashë unë.

Të gjithë kalamajtë aty rreth e rrotull fluturuan nga të katër anët si harabela, për të thirrur vëllezërit Zylalë.

Pas pak në sallën e vatrës së kulturës hyri artisti me një tufë harabelash nga pas.